

Studentská vědecká konference 2019 – Horažďovice v raném novověku, katedra historie ZČU v Plzni, 1. října 2010

Během několika posledních let byly na katedře historie ZČU v Plzni studentům zajímavějším se o starší české dějiny systematicky zadávány bakalářské a diplomové práce k problematice raně novověké historie Horažďovic. Toto půvabné a architektonickými památkami doslova nabitě město na pomezí jižních a západních Čech bylo domácí historiografií poměrně dlouho opomíjeno, což je nemálo překvapivé, uvážíme-li, že bylo rezidencí slavných a zámožných šlechtických rodů – zvláště Švihovských z Rýzmburka a Šternberků – a tamní zámek náleží k vůbec nejvýstavnějším v regionu. I on se ale teprve nyní probouzí do své někdejší krásy jako pohádková Růženka. Cílem organizátora bylo sezvat jak ony diplomanty, tak další odborníky, kteří se Horažďovicím ve svých studiích již věnovali, nebo dosud věnují, doplnit je současnými studenty se speciálně zadanými seminárními pracemi a sejít se při společné, veřejně přístupné diskusi na předseztaté téma. Výsledkem se stala jednodenní konference na počátku října na půdě plzeňské katedry historie, během níž zaznělo celkem čtrnáct příspěvků, které si vyposlechlo početné publikum, opět zvláště z řad studentů.

Na úvod Michal Tejček, dříve klatovský archivář a nyní historik Domu historie Přešticka, přítomně seznámil s tím, co raně novověké etapě předcházelo: od založení města až po pozdní středověk, kdy už zde vládli Švihovští, za nichž Horažďovice prožily svůj největší rozkvět. Trojice čerstvých absolventů bakalářského studia, Jaroslava Kreuzerová, Petr Malecha a Michal Trnka, se poté zaměřila na rozbor archivních pramenů a jejich edic (typu berní ruly nebo Soupisu poddaných podle víry), které jsou pro raně novověké Horažďovice k dispozici. Uloženy přitom nejsou jen v klatovském okresním archivu (mj. Archiv města Horažďovice či fondy k jednotlivým cechům), ale také v plzeňském oblastním archivu a v neposlední řadě i v Národním archivu v Praze. Lenka Hálková s Barborou Jandovou se v seminární práci věnovaly historiografií pro sledované období – monografiím a kapitolám v knihách, odborným článkům, kvalifikačním pracím a popularizačním textům. Smutným faktem je, že od dob Karla Němce nemají Horažďovice žádnou novou relevantní knihu a moderní syntéza jim velmi chybí. Michal Man, specializující se na kastelologii, preferoval jednak o majitelích horažďovického zámku od šestnáctého do počátku devatenáctého století, jednak o stavebním vývoji tohoto sídla. Z příspěvku Zuzany Kozákové se posluchači dověděli zásadní informace o demografickém vývoji a přechodových rituálech (narození a křest, sňatky, úmrtí) v Horažďovicích v 17. a 18. století, podložené precizní analýzou dochovaných matrik. Její jmenovec Pavel Kozák bádá na poli tehdejší sociální péče a milosrdenství, přičemž snesl nejdůležitější údaje o horažďovických špitálech a podařilo se mu vyvrátit i jeden dlouhodobě tradovaný omyl o lokalizaci jednoho z nich.

Už několik studií ke konferenční problematice publikovala v předšlých letech Jaroslava Škudrnová, nově vedoucí knihovny Historického ústavu AV ČR. Ať již se to týkalo správy nebo obecní ekonomiky, kterou nyní shrnula do přehledového příspěvku – i z něj vyplynulo, že Horažďovice byly typickým řemeslnicko-zemědělským městem. V následném textu, jehož autorkou byla Šárka Bouřilová, přišla řeč podrobněji na tamní pivovarnictví, jeho produkci a potíže, kupříkladu s obstaráním schopných a spolehlivých sládků. Jan Kilián se na základě provedené sondy pokusil o vylíčení vztahů mezi vojáky a městským obyvatelstvem za třicetileté války. Během ní Horažďovice prodělaly nejhorší zkušenost s vojenským živlem již v roce 1619, kdy byly vypleněny a vypáleny císařskou armádou. V „církvním dvojbloku“ pohovořila nejprve Ilona Hrubešová o církevních řádech, které nejvíce zasáhly do dějin města, především tedy o minoritech a jejich klášteru na předměstí, v němž místo posledního odpočinku v rodinné hrobce našli Švihovští z Rýzemberka. Písecká archivářka, absolventka filozofické fakulty JČU v Českých Budějovicích, rovněž využila svou zatím nepublikovanou diplomovou práci a přednesla referát o horažďovické faře v raném novověku, když zdůraznila mimořádné události a osobnosti, které stály v jejím čele. Horažďovický restaurátor a badatel Jindřich Šlechta, jeden z nejpłodnějších autorů příspěvků ke konferenčnímu tématu, posluchače názorně provedl renesanční podobou a malířskou výzdobou tamního zámku. Marcela Týfová s Adélou Šmilauerovou připravily rozsáhlou črtu a významném horažďovickém měšťanském rodu Malkovských a analyzovaly jeho zápisky pamětního charakteru. Poslední příspěvek patřil Barboře Hradové, která se ve své nedávno obhájené diplomové práci věnovala horažďovickým měšťanským elitám – jméno Malkovských tak zaznělo znovu, a to mj. po boku Budeciů (Boudů) či Segů.

Druhým cílem celého projektu je vydání zazněvších referátů v kolektivní monografii, aby několikaleté úsilí o zmapování raně novověké etapy dějin prácheňského města Horažďovic dostalo svou hmotnou, knižní podobu. Publikace by měla vyjít počátkem roku 2020 v českobudějovickém nakladatelství Vedita.

Jan Kilián

